

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi powódki M. B. o wznowienie postępowania
w sprawie z powództwa M. B.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...] i in., zakończonego wyrokiem Sądu
Okręgowego w K. z dnia 6 lipca 2011 r.,
sygn. akt I C .../10 i wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 grudnia 2011 r., sygn. akt I ACa .../11
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 stycznia 2014 r.,
zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 października 2013 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu
Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 14 października 2013 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę M. B. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 22 grudnia 2012 r., sygn. akt I ACa .../11, w zakresie rozstrzygnięcia zwanego w pkt 1 sentencji w części, w jakiej - na skutek apelacji pozwanego - zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w N. z dnia 6 lipca 2011 r., sygn. akt I C .../10, w ten sposób, że zasądzone odszkodowanie obniżono z 460 997 zł do 256 703 zł. Zdaniem Sądu wnosząca skargę nie wykazała, że zachodzi wskazana przez nią podstawa wznowienia przewidziana w art. 403 § 2 k.p.c.

Z uzasadnienia orzeczenia wynika, że M. B. wykryła - jak podała w skardze o wznowienie postępowania – po uprawomocnieniu się przytoczonego wyżej wyroku Sądu Apelacyjnego w Archiwum Państwowym w N. nieznany jej Plan Sytuacyjny Zagospodarowania Terenu dla Gromady Ż. z dnia 23 listopada 1948 r., mający wpływ na rozstrzygnięcie co do wysokości należnego jej odszkodowania, ponieważ uzasadnia on przypuszczenie, że część działek gruntowych uważanych za rolne w chwili ich przejęcia przez Skarb Państwa miała charakter działek budowlanych. Konsultacja z geodetą w dniu 13 czerwca 2013 r. potwierdziła, że potraktowane jako rolne utracone działki, już w 1948 r. były działkami budowlanymi.

Opierając się na art. 403 § 2 k.p.c. i orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczącym jego wykładni, Sąd Apelacyjny uznał, że dokumenty opatrzone pieczęcią geodety nie są w rozumieniu przytoczonego przepisu nowym środkiem dowodowym, albowiem powstały, co wynika z zamieszczonej na nich daty (13 czerwca 2013 r.), dopiero po uprawomocnieniu się wyroku, którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania.

Z Planu Sytuacyjnego Zagospodarowania Terenu dla Gromady Ż. z dnia 23 listopada 1948 r. nie wynika natomiast lansowana przez M. B. teza, że część działek gruntowych uważanych za role miała w chwili ich przejęcia przez Skarb Państwa charakter działek budowlanych. To oznacza, że sam ten dokument (w takiej postaci, w jakim został złożony) nie stanowi podstawy do wykazania, że wadliwe są ustalenia dotyczące charakteru wyłączonej działki.

Nie ma też podstaw do przyjęcia – zdaniem Sądu - że M. B. ze środków dowodowych, na które powołuje się w skardze, nie mogła skorzystać w poprzednim

postępowaniu. Dokonując oceny w tym zakresie według wzorca obiektywnego, należy bowiem stwierdzić, że nic nie stało na przeszkodzie przedstawieniu Planu Zagospodarowania Terenu Gromady Ż. z dnia 23 listopada 1948 r. w postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem. Skoro domagająca się wznowienia postępowania zdołała uzyskać ten dokument obecnie, to należy przyjąć, że mogła go zdobyć również w czasie poprzedniego postępowania.

W zażaleniu pełnomocnik M. B., zarzucając naruszenie art. 403 § 2, 410 § 1 k.p.c., art. 233 w związku z art. 406 k.p.c. i art. 328 § 2 w związku z art. 361 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesione przez skarżącą zarzuty wydania zaskarżonego postanowienia z naruszeniem wskazanych w zażaleniu przepisów prawa zmierzają do wykazania, że Sąd uznał, iż nie zachodzi wskazana podstawa wznowienia na skutek wadliwej oceny przedstawionych w skardze dokumentów i niedostatecznego wyjaśnienia okoliczności dotyczących wykrycia Planu Sytuacyjnego Zagospodarowania Terenu dla Gromady Ż. z dnia 23 listopada 1948 r.

Zażaleniu skarżącej nie można odmówić racji.

Dyskwalifikację dowodów w postaci Planu Sytuacyjnego Zagospodarowania Terenu dla Gromady Ż. z dnia 23 listopada 1948 r. i dokumentów opatrzonych przez geodetę datą 13 czerwca 2013 r. jako nowych środków dowodowych w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. Sąd oparł na ich odrębnej, niezależnej ocenie. Tymczasem wymagają one - co trafnie zarzuciła skarżąca - łącznej oceny, albowiem pozostają w związku. Ze skargi o wznowienie postępowania wynika wyraźnie, że wskazany przez skarżącą - w jej przekonaniu - nowy środek dowodowy stanowi wykryty w Archiwum Państwowym w N. Plan Sytuacyjny Zagospodarowania Terenu dla Gromady Ż. z dnia 23 listopada 1948 r. Dokumenty opatrzone przez geodetę datą 13 czerwca 2013 r. nie stanowiły natomiast samodzielnego środka dowodowego, ich rolą było bowiem wymagające wiadomości specjalnych objaśnienie treści Planu Sytuacyjnego Zagospodarowania Terenu dla Gromady Ż. z dnia 23 listopada 1948 r. W tej sytuacji nie można odeprzeć zarzutu skarżącej, że

Sąd na skutek wadliwej oceny przytoczonych dokumentów, dokonanej z pominięciem zachodzącego między nimi związku uznał, że nie zachodzi przewidziana w art. 403 § 2 k.p.c. podstawa wznowienia.

Trafny jest również zarzut skarżącej, że zbyt daleko idący jest wniosek Sądu, iż sam fakt znajdowania się Planu Sytuacyjnego Zagospodarowania Terenu dla Gromady Ż. z dnia 23 listopada 1948 r. w Archiwum Państwowym w N. i odnalezienia go po zakończeniu poprzedniego postępowania pozwalają przyjąć, że nie było obiektywnych przeszkód do przedstawienia tego dowodu w postępowaniu zakończonym wymienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 22 grudnia 2012 r. i przypisać skarżącej zaniedbania w gromadzeniu materiału w tym postępowaniu. Rację ma skarżąca, że Sąd powinien skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 410 § 2 k.p.c., jeżeli w jego ocenie okoliczności przytoczone w skardze okazały się niewystarczające do stwierdzenia, że jest ona oparta na ustawowej podstawie wznowienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2008 r., II CZ 74/08, nie publ. i z dnia 20 grudnia 2012 r., 92/12, nie publ.).

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁵ § 1 i art. 108 § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).